

**Sfântul Efrem Sirul,
IMNELE PERLEI (III-V)¹**

Cuvânt introductiv și traducere de
Diac. dr. Ioniță APOSTOLACHE
Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova

Teologia mistică a „perlei” la Sfântul Efrem Sirul

Recomandată de o extraordinară capacitate de persuasiune, poezia imnografică siriană din primele veacuri a pătruns cu succes în corpul tradiției bisericești. Acest lucru s-a datorat, în fapt, eficienței dovedite pe frontul de contracarare a propagandiștilor eretici, devenind astfel un veritabil vehicul al teologiei creștine. În acest context, poezia siriană a ajuns cea mai folosită formă în exprimare a caracteristicilor definitorii ale spiritualității creștinismului oriental: „simbolismul”, „ascetismul”, „individualismul” sau importanța acordată imaginilor feminine (Sfântul Duh și Maica Domnului)². Așa se face că, prin caracterul ei cu totul special, imnografia aduce o contribuție foarte importantă în procesul de promovare a adevărilor de credință.

¹ Continuăm traducerea noastră la *Imnele* Sfântului Efrem Sirul despre „perlă”, adăugând primelor două, publicate în „Teologie și Viață”, serie nouă, an XXII (LXXXVIII), nr. 1-4, 2012, pp. 224-236, pe ultimele trei, după varianta franceză a lui François Graffin, *Les Hymnes sur la Perle, de Saint Ephrem*, în „Revue l'Orient Syrien”, vol. 12, fasc. 2, 1967, pp. 129-149.

² În studiul întocmit la traducerea celebrei lucrări *Efrem Sirul. I. O introducere. II. Imnele despre Paradis*, semnată de marele sirolog Sebastian Brock, părintele Ioan Ică amintește despre cele „șapte teme proeminente”, întâlnite în teologia Părinților sirieni: pogorârea Mântuitorului la iad, Hristos – Mirele Ceresc, Mântuirea ca tămăduire și recuperare a paradisiului, „Focul divin” al Duhului în Sfintele Taine, înțelegerea Sfintelor Scripturi și naturii prin „ochiul luminos” al credinței și legătura unitară dintre „cele trei biserici” (din cer, de pe pământ și din suflet). Vezi: Sebastian Brock, *Spirituality in Syriac Tradition*, SEERI Correspondence no. 2, Kottayam, 1989, pp. 37-48, apud Diac. Ioan I. Ică, *Sfântul Efrem, creștinismul siriac și cealaltă teologie*, studiu introductiv la lucrarea lui Sebastian Brock, *Efrem Sirul. I. O introducere. II. Imnele despre Paradis*, Sibiu, Editura Deisis, 1998, pp. 8-9.

Încă de la început, trebuie cunoscut faptul că, la origine, lirismului sirian a fost influențat foarte mult de vechea poezie evreiască de factură biblică. Este evidentă în acest sens preocuparea innografilor sirieni pentru reconstituirea poetică a principalelor evenimente din iconomia mântuirii, pornind de la textul Scripturii, folosindu-se de versul narativ sau de forma dialogică. „Aceste poeme dialogice – spune Sebastian Brock – au menirea de a fi reactivate, pentru a putea fi folosite în scopul educației religioase, de vreme ce cuprind învățăminte profunde, bazate pe textele biblice. (...) Din acest punct de vedere, poeții sirieni au un dar în folosirea imaginilor din viața de zi cu zi, în scopul prezentării întregului curs al istoriei mântuirii”³. Putem regăsi astfel mai multe elemente de conținut împrumutate din spațiul iudaic. De exemplu, versurile siriene, grupate două câte două, formează o frază metrică, compatibilă cu paralelismul din versificația evreiască. Tot în acest sens, amintim că strofele din poezia siriacă, caracterizate prin ordonarea lor alfabetică, imită structura metrică întâlnită la anumiți psalmi sau în Plângerile lui Ieremia. Cu toate acestea, numărul determinat de silabe întâlnite într-un vers în poezia siriacă nu-și găsește corespondent în lirismul ebraic. Mai mult, specialiștii sesizează faptul că părinții sirieni nu făceau foarte bine diferența între vocalele lungi și scurte întâlnite într-un vers. Acest aspect s-ar fi datorat faptului că limba siriacă nu menține decât foarte rar vocalele scurte într-o silabă deschisă⁴.

Simbolismul poeziei efremiene

Mesajul teologic transmis de poezia siriană a fost în primul rând unul de coloratură simbolistico-mistică. Această manieră de abordare constituie elementul cheie în structura innografiei primelor veacuri creștine. În felul acesta, putem vorbi despre o profundă abordare biblică în versuri, imnele sau însemnările părinților sirieni constituind, laolaltă, un important demers de transmitere a adevărilor de credință în starea lor cea mai pură. Cel mai concret exemplu în acest sens este opera Sfântului Efreem Sirul. Prin însemnările sale, Sfântul Părinte a reușit să se păstreze, în cel mai original mod cu

³ Sebastian Brock, *The Syriac Orient: a third „lung” for the Church?*, in OCP, nr. 1, 2005, p. 9.

⁴ R. Duval, *op. cit.*, pp. 10-11.

putință, departe de stăpânirea și dominația conceptului grecesc. Despre el se poate spune că „este unul din teologii care au folosit poezia ca vehicul principal pentru teologie. Datorită manierei în care s-a dezvoltat studiul teologiei în Apus, uităm adesea că poezia poate constitui un mediu propice în constituirea scrierilor teologice. Datorită faptului că poezia teologică folosește o formă literată prin care, în mod instinctiv, se retrage din fața mult prea elaboratelor definiții dogmatice, este capabilă să prezinte o viziune teologică dinamică, îndemnând tot timpul cititorul să treacă dincolo de îmbrăcămintea exterioară a cuvintelor, la semnificația înțeleșului și adevărului pe care îl caută”⁵.

Limbajul simbolic reprezintă pentru Părinții sirieni principalul mod de exprimare în dialogul cu Dumnezeu, alimentându-se de cele mai multe ori din litera Scripturii. El este compact, oferind o perspectivă deschisă asupra problematicii abordate⁶. În cazul Sfântului Efreem Sirul, tipologia nu poate fi concepută la modul singular. Ea este întărită de simboluri și explicitată printr-o intensă manifestare sacramentală. În acest context, trei elemente esențiale se descoperă spre înțelegerea gândirii și abordării sale inmografice: tipul, simbolul și taina. În viziunea sirologului englez Robert Murray, această triadă de termeni reprezintă „interpretări (în contextul potrivit) ale cuvântului *raza*, care fusese deja împrumutat din limba persană în aramaică, cu înțeleșul de «taină împărătească», apoi cu cel de «taină dumnezeiască», așa cum i-a fost descoperit lui Daniel. Pe de altă parte, termenul *μυστηριον* a devenit principala interpretare în limba greacă, în uzul creștin fiind identificat cu cuvântul Mântuitorului despre «tainele Împărăției cerurilor» și, la Sfântul Apostol Pavel, cu trimitere la «taina» planului dumnezeiesc derulat în istorie. Întrucât

⁵ Sebastian Brock, *The Luminous Eye: The Spiritual World Vision of Saint Ephrem*, Cistercian Studies, 1992, p. 160.

⁶ Mircea Eliade spune, în acest sens, că „simbolismul oferă o nouă valoare unui obiect sau unei activități, fără să prejudicieze imediata sa valoare. Aplicat la obiecte sau acțiuni, simbolismul le face deschise; gândirea simbolică deschide fără vreo minimalizare sau surclasare valorică a ei: din această perspectivă nu avem de-a face cu un univers închis, întrucât nimic din acesta nu există separat de el; toate sunt ținute laolaltă de un sistem compact de corespondență și asemănare”. Mircea Eliade, *Images & Symbols. Studies in Religious Symbolism*, New York, 1969, p. 178.

această perspectivă depinde în mod esențial de credința că Vechiul Testament a fost îndreptat întotdeauna către Hristos, *μυστηριον/raza* a devenit cel mai potrivit cuvânt pentru «Hristos ca ușă», al cărui înțeles s-a descoperit în chipurile vechitestamentare, descoperite prin cuvântul *τυπος*, preluat în siriacă prin *tupsa*⁷.

Pornind de la aceste repere, Sfântul Părinte reușește să-și construiască întregul său sistem hristologico-mistic. Viziunea sa teologică este străbătută de la un capăt la altul de o continuă descoperire teandrică a raportului timp-veșnicie. În centrul acestei întrepătrunderi, Sfântul Părinte așază actul Întrupării, Patimile și Învierea. În virtutea acestei convingeri, el afirmă că Hristos este „Domn al simbolului”⁸, „expresia tuturor simbolurilor, în care se odihnesc toți”⁹. Pornind de la această premisă, opera Sfântului Părinte constituie, aproape integral, o mare de simboluri concentrate spre atingerea unui țel unitar, și anume comuniunea desăvârșită cu Dumnezeu.

Așadar, evaluându-l în contextul epocii sale, putem spune că „importanța Sfântului Efrem stă în faptul că este singurul scriitor major reprezentativ pentru creștinismul semitic-asiatic, în forma sa neelenizată și neeuropenizată. În același timp însă, chiar dacă Sfântul Efrem activează la distanțe considerabile în spațiu de contemporanii săi, Sfinții Atanasie, Vasile și cei doi Grigorie, în limbaj, în modurile de exprimare și în felul de gândire, în esență el este una cu ei în ceea ce privește înțelegerea misterului Treimii și al Întrupării. Astfel, Sfântul Efrem este un scriitor care poate servi în mod strălucit ca legătură și punct de întâlnire între creștinismul european, pe de o parte, și creștinismul asiatic și african, pe de altă parte. Pentru cei a căror tradiție creștină e de proveniență europeană, Sfântul Efrem furnizează o inovatoare contrabalansare a unei tradiții de cercetare teologică excesiv cerebrală, în timp ce pentru creștinii asiatici și africani, Sfântul Efrem este singurul mare Părinte al Bisericii și mare teolog, ale cărui scrieri poetice sunt ușor accesibile, fără a reclama o cunoaștere prealabilă a tradiției și filosofiei grecești”¹⁰.

⁷ Robert Murray, *The Theory of Symbolism in St. Ephrem's Theology*, în „Parole de l'Orient”, vol. VI et VII, 1975-1976, pp. 3-4.

⁸ *H. Fid.* 9, 11 („Imnele despre credință”), apud *Ibidem*.

⁹ *EC 1, 1* („Imnele despre Biserică”), apud *Ibidem*.

¹⁰ Sebastian Brock, *Ochiul luminos...*, p. 27.

Perla și înțelesurile ei în teologia siriană

Perla se numără printre temele de referință în teologia siriană. Prezența ei în teologia siriană este una, am putea spune, de mare prestigiu. Îmbrăcând o valoare multisimbolică, perla a circulat frecvent în însemnările părinților inografi din acest areal, la loc de cinste aflându-se, fără îndoială, Sfântul Efrem Sirul. În ceea ce îl privește, simbolistica perlei vine și completează o paletă mai largă de tipuri și de mărturisiri, ajutând și îmbogățind gândirea sa plurivalentă. Acest lucru este confirmat în special prin poziționarea sa hristologico-mistică. La scară largă, perla ocupă locul cel mai de frunte în simbolistica efremiană¹¹, fiindu-i dedicate o serie de cinci imne de o covârșitoare frumusețe teologică¹².

Simbol al bogăției prin sine însăși, perla se găsește foarte rar în apele Mării Roșii, ale Golfului Persic sau ale Oceanului Indian. Legenda ei este binecunoscută popoarelor semitice, născându-se din fulgerul care, căzând din cer, pătrunde apa mării și lovește scoica din abis. Symbolismul ei poate fi găsit în scrierile gnosticilor sau maniheilor, care circulau la mijlocul secolului al IV-lea în regatul sirian Oshorme. În cazul Părinților sirieni, imaginea perlei a fost întrebuintată pentru a descrie frumusețea actului Întrupării. La Sfântul Efrem, perla este, înainte de toate, simbolul credinței: „Asemenea perlei, credința este un dar care se pogoară din înălțimea cerului, asemenea luminii, imposibil de realizat prin mijloace omenești, care nu se poate dobândi în urma unui proces rațional, îndrăzneț și periculos. Cu toate acestea, credința impune o permanentă dăruire, câteodată suferință, întotdeauna deschidere și simplitate. Este darul cel mai prețios care trebuie păstrat cu orice cost”. Dincolo de acest aspect, Sfântul Părinte recunoaște că „simbolurile perlei sunt infinite, precum marea”¹³.

Între numeroasele ei înțelesuri mistice, simbolul perlei vine să întărească teologia dogmatică a Tainei Sfântului Botez, legând-o inseparabil de cele mai importante evenimente ale mântuirii obiective: Moartea și Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Prezentă chiar

¹¹ Robert Murray, *The Theory of Symbolism...*, p. 8.

¹² François Graffin, *op. cit.*, pp. 129-149.

¹³ *Ibidem*, pp. 130-131, 134.

în operele cu autor anonim din primele două veacuri creștine¹⁴, nestematul face subiectul unora dintre cele mai frumoase imne ale tradiției siriene. Cel mai de seamă și, totodată, cel mai priceput autor rămâne, fără îndoială, Sfântul Efrem Sirul, poetul din Nissibis. Folosind frecvent impactul descrierilor analogice, Sfântul Părinte reușește în *Imnele* dedicate Perlei să contureze un splendid tablou simbolistico-dogmatic, descoperind în versuri frumusețea Tainei Bap-tismale. În acest context, simbolismul perlei îl descoperă în primul rând pe Hristos, pentru Care cel ce urmează să fie botezat se scufundă în adâncurile mării. Imaginea este întărită de verbul *mad*, care înseamnă în siriacă „a cufunda”, „a fi botezat”. În al doilea rând, perla face trimitere la Adam, ca exponent al întregului neam omenesc, apăsător de robia păcatului și a morții, pentru care „Hristos Însuși Se scufundă și Se aduce în propriul Său botez”. Nu în cele din urmă, în gândirea Sfântului Efrem, perla simbolizează întreaga Biserică, spălată și înnoită prin Sângele Crucii.

Legat de primul simbolism, cel al afundării omului în apa bap-tismală, Sfântul Părinte „introduce *perla* în contextul baptismal, printr-un pasaj de o minunată complexitate, care poate fi interpretat pe trei nivele diferite, grație folosirii cu înțeles dublu a termenilor *sblibe* – cu sensul de «gol» și «Apostol» – și «*mad*» – cu înțelesul de coborâre și botezare”¹⁵. Iată ce spune acesta: „*Sblibe* (om dezbrăcat, gol/Apostoli) s-au cufundat pentru a te găsi, o, Perlă. Căci nu vreun rege te-a făcut cunoscută neamului omenesc,/ ci *sblibe* (Apostoli), biete pescar Galilean”¹⁶.

Dimensiunea simbolistico-mistică a Botezului în teologia siriană reușește să armonizeze perfect capacitatea de descriere vizuală și înțelesul problematicii mistagogice. Așa se face că imaginea baptismală a „perlei” se completează și se întărește prin prezența incandescentă a Sfântului Duh. Potrivit unei vechi tradiții orientale, „atunci când lumina lovește scoica, pătrunzând prin apele mării, aceasta se deschide, urmare a acestei minunate conjugări dintre foc și apă”.

¹⁴ După sirologul englez Sebastian Brock, prima scriere în care se regăsește simbolul perlei este „Faptele lui Toma”, lucrarea cu autor anonim din sec. al II-lea. S.P. Brock, *Some Important Baptismal Themes in the Syriac Tradition...*, p. 200.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ *Ibidem*.

Acest minunat tablou este redat cu măiestrie de Sfântul Efreem Sirul, care, în rândurile celor cinci poeme ale sale despre „Perlă”, așază în lumină, prin analogii și simboluri, caracterul hristologico-mistic al cadrului baptismal. El arată astfel că *Hristos-Perla* S-a născut „prin venirea Focului Sfântului Duh peste *Preasfânta Fecioară, scoica cea aleasă*”¹⁷. Consecința acestei coborâri mântuitoare este exprimată de Sfântul Părinte prin trei imagini sugestive, simbolizând: „moartea, învierea și noua viață începută în Hristos”.

Cu privire la traducerea noastră

Traducerea profesorului Graffin este însoțită de o valoroasă introducere, prin care aduce mai multe lămuriri referitor la elementele de formă și fond ale acestor imne. În acest sens, este amintit faptul că cele cinci *Imne ale Perlei* reprezintă un epilog al mult mai complexe alcătuirii poetice *Despre credință – De fide* (87 de imne). Tot aici se amintește că prima variantă tradusă a textului siriac a fost publicată în latină de J.S. Assemani, în *Editio Romana, Pars syriaca III*, 1743, pp. 150-158. Graffin amintește, de asemenea, și despre traduceri ulterioare, menționând aici pe cea englezească a lui J.B. Morris, *Select Works of S. Ephrem the Syrian*, Oxford, 1847, pp. 84-98, dar și pe cea a lui J. Gwynn, *Selections...*, Oxford, 1898, pp. 293-301. Textul folosit de Graffin a fost însă unul german, semnat de marele cercetător și orientalist Edmund Beck, în colecția „*Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium*” (CSCO), vol. 154 (pentru textul siriac, pp. 248-262) și vol. 155 (pentru textul german, pp. 211-223)¹⁸. De menționat este că textul profesorului Graffin este primul publicat în limba franceză.

Structura metrică a textului este de 13 sau 16 strofe pentru fiecare imn, cu 10 versuri pentru fiecare strofă și patru silabe pentru fiecare vers. În ceea ce privește analiza conținutului, traducătorul menționează de la bun început că nu a avut în vedere o integrare patristică a ideilor descoperite pe parcursul textului, urmărind mai degrabă să prezinte aceste imne și să arate „cum a fost exploatat

¹⁷ Idem, *The Holy Spirit in the Syrian Tradition...*, p. 30.

¹⁸ „Această ediție, notează François Graffin cu referire la textul folosit, are meritul de a fi făcută după cel mai vechi manuscris: British Museum, AD. 12176, din secolul V/VI, singurul complet și cel mai lizibil, spre deosebire de manuscrisele de la Vatican 111-522 și 113-552, folosite de Assemani, însă având câteva lacune.” François Graffin, *op. cit.*, pp. 129-130.

fondul comun al simbolurilor și legendelor cunoscute în timpul Sfântului Efrem Sirul¹⁹.

În ceea ce ne privește, am pornit în analiza acestei teme urmărind în general trimiterile hristologico-baptismale desprinse din conținut. Ulterior, din dorința de a scoate la lumină statutul teologico-mistic al perlei, am optat pentru o traducere integrală a textului, folosindu-ne de varianta sus-menționată. Tot în acest sens, am încercat să poziționăm traducerea noastră în contextul scripturistic impus prin trimiterile și asocierile făcute de Sfântul Efrem, urmărind totodată și linia impusă de traducătorul francez.

IMNELE PERLEI

Imnul al III-lea: *Perla, îmbrăcată fiind în lumină, deschide Evei și celorlalți Raiul*

1.
Nu o să te judecăm,
O, perlă,
După a ta goliciune;
Ci după a ta dragoste,
Căci vânzătorii te-au dezbrăcat de hainele tale,
Nu pentru a te necinsti,
Căci veșmântul tău este de lumină²⁰

¹⁹ *Ibidem.*

²⁰ Simbolistica veșmântului de lumină este, de asemenea, la loc de cinste în tradiția teologiei siriene din primele veacuri. La Sfântul Efrem, de pildă, ea devine indispensabilă în constituirea „hristologiei îmbrăcării cu trup” (*lebeš pagrā*). Rădăcina acestui symbolism este evident paradisiacă. Astfel, conform tradiției, protopărinții Adam și Eva au pierdut acest veșmânt odată cu căderea în păcatul neascultării. El a fost restituit de Mântuitorul Hristos în momentul Botezului Său în apele Iordanului. „Hristos a așezat veșmântul de slavă/lumină în râul Iordan, făcându-l disponibil, în contextul timpului sacru, fiecărui creștin botezat. Și dacă această haină este păstrată în stare de curăție, ea va deveni o realitate a Eshatonului. Așezată ca punte de legătură între cele două entități temporale, din această lume și din cea viitoare, *veșmântul de slavă* este identificat cu *baina de nuntă* din «Pilda celor zece fecioare» (Mt. 28)”. Sebastian P. Brock, *Some Distinctive Features in Syriac Liturgical Texts*, in R.R. Ervine (ed.), *Worship Traditions in Armenia and the Neighboring Christian East*, An International Symposium in Honor of the 40th Anniversary of St Nersess Armenian Seminary, Avant: Treasures of the Armenian Christian Tradition 3, Crestwood, NY, 2006, p. 143.

Și sălașul tău este întru slavă,
O, preacurată.

2
Apoi, goală fiind,
Blestemat cel ce a aruncat,
Goliciunea, părăsindu-o!
Însă șarpele nu a putut să te dezbrace de slava ta,
Căci, prin închipuirile tale,
În Rai, femeile
Sunt îmbrăcate în lumină.

3.
Perla, simbol al credinței, este apanajul Etiopiei

Cu adevărat singure preastrălucitoare
Sunt perlele,
În Etiopia, așa cum s-a scris,
În Etiopia, la oamenii cei negri,
Cine te-a dat atunci?
Să fie Acela Care a așezat
Lumina neamurilor,
La etiopieni și la indieni.

4.
Eunucul din Etiopia,
Din carul său
Îl văzu pe Filip:
Întâlnirea celui cu pielea neagră²¹
Cu mielul de lumină
Avu loc în timp ce (eunucul)
Citea printre rânduri.
Și acesta fu botezat,
Apoi, îmbrăcat în lumină.
Și strălucind, se întoarse la credință²².

²¹ Culoarea neagră a tenului este asociată de Sfântul Efrem cu întunericul în care zăcea conștiința întunecată de păcatul strămoșesc. Așa se face că famenul nu putea înțelege de unul singur adevărul tainelor dumnezeiești desprinse din rândurile Scripturii.

²² Fapte 8, 26-40.

5.

Aceștia au fost instruiți și învățați,
Căci negri (întunecați) fiind negrii,
Au fost făcuți albi.
Etiopienii,
Care sunt negri,
S-au făcut perle
Pentru Fiul lui Dumnezeu,
Pe care le oferi Tatălui:
Diademă strălucitoare
Venită din ținuturile Etiopiei²³.

6.

La regina din Saba
A venit ca o oaie
În ținutul lupilor
Lampa adevărului,
Cea dată odinioară prin Solomon.
Însă, murind,
S-a făcut pe Sine pâine luminoasă,
În timp ce aceștia (etiopienii) s-au făcut din nou întuneric,
Ca la început²⁴.

²³ În aceste strofe, Sfântul Părinte reușește foarte bine să transpună cromatic ideea dogmatică a parcursului de la întunericul păcatului la lumina vieții, stare dobândită prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu. În felul acesta, omul este luminat și sfințit prin Taina Sfântului Botez: „Botezații, care urcă (din Apă), sunt sfințiți, iar cei însemnați (cu Untdelemn) coboară în ea iertați. Adam și-a pierdut dintr-o dată veșmântul slavei lui, iar voi ați îmbrăcat dintr-o dată veșmântul Lui” (*Imnele Arătării Domnului*, ediția a II-a, traducere și prezentare de Diac. Ioan I. Ică, Editura Deisis, Sibiu, 2010, p. 159; *H. Epif.* 6, 9).

²⁴ Simbolul luminii este frecvent întâlnit în opera Sfântului Efrem. În cele mai multe însemnări ale sale, lumina Îl reprezintă pe Hristos. El este „Soarele cel de sus” sau „Răsăritul răsăriturilor”. În contextul enunțat, Sfântul Părinte face trimitere la lumina Legii Vechi, purtată odinioară în Cetatea din Saba de împăratul Solomon. Fiind chip al bunătăților viitoare, ea s-a făcut „pâine luminoasă” pentru cei credincioși, păgânii – prezentați aici ca „cei negri”, etiopienii” – au rămas în aceeași stare, „ca la început”. Întruparea va amplifica însă această rază de lumină în mijlocul păgânilor, lucru arătat de poetul sirian în următoarea strofă.

7.
 Această rază,
 Ce a coborât
 Cu binecuvântare
 În mijlocul tenebrelor,
 Își păstrează strălucirea
 Până la venirea
 Noului „Răsărit”,
 Care, întâlnind lumina
 În această rază,
 Luminează neamurile²⁵.

8.
*O mică perlă s-a făcut deajuns pentru bogăția coroanei,
 după cum smerenia lui Hristos l-a mântuit pe Adam.*

După cum în mare
 Sunt pești de toate felurile
 Și de toate mărimile,
 Și după cum unii sunt atât de mari,
 Cât de mici s-au făcut cu toții!
 Datorită ție, mică perlă,
 Coroana s-a făcut atât de mare,
 După chipul Fiului,

²⁵ Sensul prefigurativ al luminii, întărită în iconomia Vechiului Testament prin simbolul „stâlpului de foc” (Ieș. 13, 20-22), al „rugului aprins” (Ieș. 3, 3-4) sau al „muntelui de foc” (Ieș. 19, 18), se concretizează în persoana Logosului înomenit, Acesta fiind, prin urmare, „noul Răsărit” sau „Răsăritul cel de sus” (cum se arată în Troparul Nașterii Domnului: „(...) cei ce slujeau stelelor de la stea au învățat să închine Ție, Soarele dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus”). Mai mult, această idee este preluată în Liturghia creștină din primele veacuri. Așa se face că, „în toiul nopții pascale, când domnește încă întunericul, lumea se află, în mod simbolic, cufundată în haosul original, în dezordinea Facerii. Când este aprinsă lumânarea pascală, lumina Învierii vestește nașterea unei ere noi. Noile ceruri și noul pământ nu există încă, dar timpul sfințit prin sărbătoare prevestește vremuri eterne. Prima flacără a focului nou este dimineața unei zile în care moartea nu mai există”. Maurice Cocagnac, *Simboluri biblice. Lexis Teologic*, traducere din franceză de Mihaela Slăvescu, Editura Humanitas, București, 1997, pp. 43-44.

Care S-a făcut mic,
Pentru a-l înălța pe Adam²⁶.

9.
Pentru cap, tu ești coroană,
Pentru ochi, ești frumusețe,
Pentru urechi, podoabă,
Zidire a mării,
O, vecină a pământului,
Vino și te sălășluiește
Aproape de ureche.
Căci urechea dorește,
După cuvântul vieții,
Asemenea ție.

10.
În ureche este cuvântul²⁷,
Însă, în afară,
Sălășluiește perla.
Datorită ție, urechea s-a făcut strălucitoare,
Însă prin tine ea se șlefuieste,

²⁶ Deșertarea Fiului lui Dumnezeu de Slava Sa și așezarea în mijlocul creației l-a ridicat pe Adam din moarte la viață și, prin el, întregul neam omenesc. Această realitate ontologică este exprimată de Sfântul Efrem prin intermediul valorii pe care perla, deși atât de mică, o conferă coroanei regale.

²⁷ Se poate vorbi aici despre o „întrupare a Logosului în ureche”, dar și în limbajul omenesc. Acest aspect este surprins de sirologul englez Sebastian Brock într-unul dintre comentariile sale cu privire la imnele efremiene: „Cum ar putea ființele create să glăsuiească despre Dumnezeu, bineștiut fiind faptul că mintea omului nu este capabilă să depășească limitele ontologice așezate între creație și Creatorul ei? Sfântul Efrem sugerează că numai într-o tăcere sfântă acest lucru este cu putință. În acest sens, el oferă următoarea soluție, arătând că Dumnezeu, mișcat de iubire pentru creația Sa, a trecut El Însuși peste această piedică și a intrat în lumea creată, binevoind să fie vestit și descris în limbajul omenesc în Biblie. Acestea le-a rânduit înainte de a Se întrupa în firea omenească sau, într-o altă omilie a Sfântului Efrem, «Dumnezeu S-a îmbrăcat în nume», sau în metafore, în Vechiului Testament, și mai pe urmă «S-a îmbrăcat cu trup», la Întrupare”. Sebastian Brock, „Introduction”, Ephrem the Syrian, *Selected poems*, vocalized Syriac with English translation, introduction and notes by Sebastian P. Brock and George A. Kiraz, Brigham Young University Press, Provo, Utah, 2006, p. 16.

Deschizându-se²⁸
Pentru cuvântul adevărului.
Ea are prin oglindă
Frumusețea cuvântului,
Contemplată în a ta frumusețe.

11.
De la tine a învățat
Cât de neprețuit
Este Cuvântul Celui Preaînalt.
Urechea este frunza,
Trupul este arborele,
Și tu, o, perlă, la mijloc,
Tu ești un rod al luminii.
Nu este oare sânul
Care dă zilei lumină,
Fiind simbolul tău?

12.
Prin tine, o, perlă,
S-a asemănat
Împărăția
În care fecioarele²⁹,
Toate cele cinci care au intrat,
S-au îmbrăcat
În lumina candelor lor.
Ele s-au asemănat ție,
Fiind luminoase,
Ție, celei acoperite de lumină.

13.
Cine ar da, oare,
O perlă
Unui cerșetor?

²⁸ Cf. Mt. 13, 45: „asemenea este împărăția cerurilor cu un neguțător care caută mărgăritare bune” și Mt. 25, 1-2: Pilda celor zece fecioare.

²⁹ Cf. Mt. 25, 1-12.

Căci, dacă s-ar împodobi cu ea,
Aceasta nu i s-ar potrivi.
Căci, mai ales, fără de plată,
Prin ea se dobândește credința,
Care îmbracă în întregime
Toate mădularele
Firii omenești³⁰.

14.
Femeia ce abia a născut,
Nici chiar pentru aur
Nu își înstrăinează perla.
Da, ar fi o mare rușine
Să te afunzi în noroi
Aruncând perla ta
Pe nimic.
Căci în mărgăritarul vremelnic
Vedeam perla
Cea fără de ani³¹.

15.
Aici, jos, perla e așezată într-o pungă
Sau, mai bine, pe un inel
Sau într-un cufăr închis.
Și stând în spatele ușii,
Sunt încă și mai multe uși,
Fiecare cu lacăte,
Și cu chei pentru fiecare.
Însă la tine,

³⁰ Virtutea credinței este detașată de noroiul patimilor și de cei care viețuiesc și se complac în murdăria păcatelor săvârșite. În felul acesta, Sfântul Părinte se exprimă cu privire la valoarea nestrăicătoare a credinței, ea fiind aceea care acoperă „în întregime, toate mădularele firii omenești”.

³¹ Continuând ideea strofei anterioare, poetul sirian așază mai presus decât toate bunurile trecătoare valoarea inefabilă a credinței.

Perla este pecetluită de Cel Preaînalt,
Care pe toate le știe³².

Imnul al IV-lea

1-3:
Credința nu este un merit personal, ci un dar de la Dumnezeu.
Tâlharul (socotea) că dobândise
Credința³³.
Însă credința era întru dânsul,
Așezându-l
În Paradis³⁴.

³² După F. Graffin, înțelesul acestor cuvinte descoperă un raport antitetic, arătând în mare superioritatea valorii bunătăților celor veșnice față de efemeritatea celor stricătioase. „Perla pământească, pe care nu dorim să o pierdem sau să o aruncăm și pe care o păstrăm cu atâta grijă, este mai puțin prețioasă decât perla cea cerească, știind din credință (și din lucrurile ce ni se descoperă prin credință) că Dumnezeu o are în grijă și o păzește și că nu suntem nicidecum pierduți. Acesta ar fi sensul pe care l-am putea oferi acestui pasaj atât de tainic”. Cf. Francois Graffin, *op. cit.*, p. 143, n. 10.

³³ Credința creștină este o condiție esențială pentru mântuire. Ea reprezintă mijlocul de conlucrare cu harul divin și răspunsul imediat pe care omul îl oferă la chemarea lui Dumnezeu. Marele patriarh Avraam poate fi un exemplu în acest sens, deoarece pentru promptitudinea răspunsului său credința i-a fost socotită de Dumnezeu ca dreptate: „Precum și Avraam a crezut în Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate. Să știți, deci, că cei ce sunt din credință, aceștia sunt fiii ai lui Avraam. Iar Scriptura, văzând dinainte că Dumnezeu îndreptează neamurile din credință, dinainte a binevestit lui Avraam că: «se vor binecuvânta prin tine toate neamurile...». Astfel că Legea ne-a fost călăuză spre Hristos, ca să ne îndreptăm prin credință” (Gal. 3, 6-8.24). Cu toate acestea, fără chemarea lui Dumnezeu, credința ar fi inexistentă. De aceea, Sfântul Efrem vede într-însa „un dar al lui Dumnezeu”. „Dar cum vor chema numele Aceluia în Care încă n-au crezut? Și cum vor crede în Acela de Care n-au auzit? Și cum vor auzi fără propovăduitor?”, se întreabă Sfântul Apostol Pavel (Rom. 10, 14). De asemenea, Sfântul Ioan Gură de Aur adaugă: „Nici credința nu este de la voi, căci de n-ar fi venit Hristos și de nu ne-ar fi chemat, cum am fi putut noi să credem”. Aceasta este în fapt tema centrală a întregului imn. *Învățătura de credință creștină ortodoxă*, tipărită cu aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, EIBMBOR, București, 2008, pp. 321-326; 345-364.

³⁴ Cf. Lc. 23, 43.

1.
El vine aici prin Cruce,
Prin acest pom al vieții,
Al cărui fruct este credința,
Pe care, în locul lui Adam,
El este acela care îl mănâncă.

Refren:

*Fericiți cei a căror credință
s-a făcut asemenea credinței lui Solomon,
că aceia vor moșteni Împărăția ta.³⁵*

2.
Un nepriceput
A cărui credință (este plină)
De mii de întrebări,
Este chinuită.
Și amestecându-o,
Încercând să o pătrundă cu privire,
Ajunge la orbire.
Mai mult de atât,
Rugăciunea este aceea ce scrutează
(Orbirea) credinței³⁶.

3.
Scufundătorul, însă,
Pentru perla sa
Nimic nu cercetează.
Asemenea și toți negustorii,
Care se bucură
Fără să iscodească,
Atunci când (perla) a ajuns la dâșșii;
Fără să caute la cele ascunse,

³⁵ Mt. 16, 17.

³⁶ Pentru a nu ajunge „oarbă”, din cauza nenumăratelor îndoieli care se nasc în mințile celor „nepricepuți” și zăbavnici, credința trebuie să fie întotdeauna însoțită cu rugăciunea.

Împăratul însuși
Nu iscodește perla din a sa coroană³⁷.

4.
Nesăbuitul Vlaam
S-a făcut
Asemenea dobitoacelor,
Ca un asin.
Așa i-a vorbit Dumnezeu,
Căci păcătuiuse înaintea Lui,
Atunci când Dumnezeu i-a vorbit.
Iar tu să fii o perlă,
Și cine te-ar putea muștra,
Decât numai un asin³⁸.

5.
Poporului ce avea
Inima împietrită,
Printr-o piatră, El i-a vestit:
„Iată că o piatră
Va înțelege cuvintele noastre”³⁹.
Întru acestea, El a făcut mărturisire

³⁷ Aici, Sfântul Părinte dorește să arate că adevăratul creștin trebuie să fie în permanență „căutător de cele sfinte”, fără să iscodească cu propria minte tainele cele de nepătruns. El trebuie să primească bucuria darurilor izvorâte din credință și rugăciune.

³⁸ Cf. Num. 22, 19-22.

³⁹ Cf. Ieș. 17, 6: „Iată Eu voi sta înaintea ta acolo, la stâncă din Horeb, iar tu vei lovi în stâncă și va curge din ea apă și va bea poporul. Și a făcut Moise așa înaintea bătrânilor lui Israel”. Acest episod capătă în viziunea Sfântului Părinte un contur hristologic. În felul acesta, „apa care iese din stâncă se face tip al apei și sângelui care au curs din coasta străpunsă a Mântuitorului, așa cum se arată în textul de la I Cor. 10, 4 („Și toți, aceeași băutură duhovnicească au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos”). Acest frumos tablou biblic este folosit de Sfântul Efrem în *Imnele sale la Arătarea Domnului*: „Prin apa care a curs din stâncă s-a potolit setea poporului (Israel), iar prin izvorul lui Hristos e potolită setea neamurilor (păgâne). Toiașul lui Moise a deschis stâncă și a făcut să curgă izvoarele, din care bând, s-au răcorit cei chinuți de sete. Iată din coasta lui Hristos (In 19, 34) curge izvorul Leacului Vieții! Neamurile păgâne chinuite au băut din el și au uitat de durerile lor!” (*H. Epif.* 5, 12-14). Robert Murray, *Symbols of Church and Kingdom. A Study in Early Syriac Traditions*, Chambridge University Press, p. 209; Sf. Efrem Sirul, *Imnele Nașterii și Arătării Domnului...*, p. 157.

Mustării Sale.
Și voi, cei care sunteți surzi,
Astăzi perla este
Cea care vă acuză.

6.
Rândunica și corbul⁴⁰
I-au folosit,
Spre a-i face de rușine pe oameni.
Un bou i-a făcut, de asemenea, de rușine;
Și un asin, de asemenea⁴¹.
Astăzi, printr-o perlă
Le vine muștrarea.
Aici, păsările cerului,
Acolo, târâtoarele de pe pământ
Sau cele care trăiesc în adâncuri⁴².

7.
Aceasta (perla) nu este asemenea lunii,
Care se umple de lumină
Și apoi scade.
Soarele, care strălucește,
Depășește întreaga lumină,
Simbolul său reprezentând,
Prin a ta micime,
Simbolul Fiului,
În care o singură rază este
Cu mult mai mare decât soarele însuși⁴³.

⁴⁰ Cf. Ier. 8, 7: „Până și barza își știe vremea sa hotărâtă sub cer; și turturica, și rândunica, și corbul iau aminte la timpul când trebuie să vină”.

⁴¹ Cf. Is. 1, 3: „Boul își cunoaște stăpânul și asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaște; poporul Meu nu Mă pricepe”.

⁴² În mod alegoric, Sfântul Efrem face trimitere aici la „ființele de mijloc, la cele din văzduh și la cele din adâncuri, între care se numără și perla”. F. Graffin, *op. cit.*, p. 145, n. 9.

⁴³ Iată, în acest sens, comentariul lui F. Graffin: „Perla nu este eclipsată de anumite faze, așa cum este luna, ea fiind întru totul lumină; putem compara atunci strălucirea ei cu cea a soarelui. Și când așază micimea ei înaintea soarelui, Efrem spune că și din acest punct de vedere ea reprezintă simbolic soarele”. F. Graffin, *op. cit.*, p. 146, n. 10.

8.

O existență care nu face decât
Să se umple cu totul de lumină,
Astfel este perla.
Căci nici un artist
Nu poate să o desfăteze;
Frumusețea și voalul ei
O străjuiesc.
Nimic nu-i lipsește
Acolo unde este,
Totul într-însa este desăvârșit.

9.

Dar dacă cineva ar dori
Să te sfarme și să smulgă
Din tine o parte,
Ar trebui, mai întâi, să se gândească
La credința pierdută
A celor rătăciți,
Care îi stinge și îi duce la pierzare.
Însă, adevărata credință
O putem regăsi,
În măsura în care se descoperă întru tine⁴⁴.

10.

Credința, prin natura sa,
Este un bloc
De neschimbat.
Celui neîncercat
I se face vătămare.
Cel ce domnește,
În ea se arată neputincios.
Cel ce încearcă să o vadă cu ochii,
Urmărind lumina,
Rămâne orb⁴⁵.

⁴⁴ „Strălucirea perlei, spune F. Graffin, este întreagă sau nu mai este deloc. Nu suferă nici o împărțire sau despărțire în sine.” Vezi: *Ibidem*, n. 11.

⁴⁵ Autorul îndeamnă pe nevoitor să păstreze unitatea de credință neschimbată, dincolo de ispitirile unora, care, încercând să scruteze adevărurile mai presus de minte, sunt orbiți de lumina tainică a nepătrunsului dumnezeiesc.

11.

Am putea despărți
Focul și vântul,
Însă cu mare greutate.
Singură, lumina,
Din toate lucrurile create,
Nu poate fi împărțită,
Asemenea Creatorului ei.
Cu toate acestea, ea nu este stearpă,
Putând, de asemenea, să se înmulțească,
Fără a fi împuținată.

12-15

*Perla se naște din înălțime și din cele de jos:
o analogie parțială cu Fiul.*

12.

Și dacă cineva ar putea gândi
Că te-ar putea face cu mâna,
Atunci s-ar înșela amarnic.
Firea ta strigă:
Că nu ești un lucru
Făcut de mână omenească,
Asemenea tuturor pietrelor.
Tu ești chipul Fiului,
Care nu este, nicidecum,
Un lucru al creației⁴⁶.

⁴⁶ În baza fenomenului tainic „al nașterii” perlei în adâncurile mării, prin întâlnirea razelor de soare care pătrund apa și lovesc scoica, Sfântul Efrem face din nou trimitere la simbolismul ei hristologic. În felul acesta, perla se aseamănă Mântuitorului Hristos, Care a venit în lume printr-o naștere mai presus de minte, întrupându-Se în pântecul Fecioarei. „Făcătorul zidirii și Dumnezeuul tuturor a luat trup omenesc, Născătoare de Dumnezeu, din curatul tău pântec, întru tot lăudată, și toată firea mea cea stricată a înnoit-o, lăsându-te după naștere ca și mai înainte de naștere” (fragment din slujba Utreniei, la Duminica „Vameșului și fariseului”). Pornind de la această idee, IPS Părinte Irineu Popa, Mitropolitul Olteniei, reliefează: „Mântuitorul este mai înainte de toate, El este principiul și ținta creației, toate venind de la El și tinzând spre El. El este creatorul și modelul de realizat pentru făpturile create, fiind chipul realizat al lui Dumnezeu. Toți cei ce cred în Hristos

13.

Piatra ta dispare,
Atunci când o asemănăm
Cu piatra Fiului.
Căci dacă nașterea ta
Se împlinește în adâncuri,
Cea a Fiului, a Ziditorului Tău,
Se face la înălțimile cele mai înalte.
Și, deși Acesta ți se aseamănă,
În același timp nu ți se aseamănă,
Asemănându-Se Tatălui Său⁴⁷.

14.

Așa cum am mai spus,
Există două sânnuri
Prin care ai fost adusă la lumină:
Cel din înălțime și cel din adâncime.
Natură fluidă,
A mării, și suirea
La lucrurile solide.
Căci, într-o clipită născându-te,
Ai ridicat la oameni dragostea ta.

15.

Te putem ține cu mâinile,
Întrucât te-ai așezat într-o formă
Pentru aceia care te vor lua.
Te-ai așezat pe o coroană,
Stând astfel și pe cruce.
Pe tiară, de asemenea,

trebuie să ajungă la asemănarea cu Hristos, Care are întâietatea absolută, atât în ordinea creației, cât și în ordinea mântuirii”. Prof. dr. Irineu Popa, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, *Iisus Hristos este Același, ieri și azi, și în veac*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2010, p. 100.

⁴⁷ Purtând întru sine frumusețea prefigurativă a Nașterii Fiului lui Dumnezeu, simbolismul perlei nu se face nicidecum egal cu nașterea cea mai presus de minte și mai înainte de veci a Fiului din Tatăl.

Ești prețuită ca un trofeu.
Și la ureche, de asemenea,
Asemenea cuvintelor,
Peste tot ești răspândită.

Imnul al V-lea

1.
Perla dă lumină

O bogăție de daruri,
Ceea ce fără de plată,
Laolaltă cu scufundătorii,
Razele acestei lumini,
Celei văzute,
Care strălucește
Fără pată,
Spre câștigul și trebuința oamenilor,
Tu ești chip nevăzut
Al darurilor fără de arginți,
Lumina fără de vedere.

2.
Perla ca simbol al credinței

Chiar și pictorul
Te-a zugrăvit în tabloul său,
Cu multe culori.
În tine însă, strălucește
Credința
Prin tipuri și simboluri,
Precum și în imagini.
În tine, în culorile tale,
S-a pictat Creatorul tău.

3.
Bogăția simbolurilor

O, tu, ceea ce ești fără parfum,
Căci odorul simbolurilor

Din tine se ridică;
Tu, cea pe care nu o putem mânca,
Însă care pe ascultătorii tăi
Îi înmiresmezi;
Tu, ce nu poți fi băută,
Însă prin a ta istorisire
Faci să curgă
Simbolurile.

4.

Tu, ceea ce ești mare
În micimea ta,
O, perlă,
Smerită în alcătuire,
Mică prin a ta fire,
Asemenea fiind și în greutate,
Însă mare prin a ta strălucire.
Acestei coroane unice
Nimic nu i se poate asemana,
Și tu ești așezată într-însa.

5.

Cine nu a văzut
Cât de mare
Este micimea ta!
Dacă cineva îți greșește,
Pierzându-te,
Astfel încât să-i pară rău
De a sa nesăbuire,
Căci atunci când te va vedea
Pe coroana regelui
Se va face foc pe tine.

6.

*Dobândirea perlei și a credinței
necesită o singură condiție: goliciunea*

Sunt oameni goi,
Care se scufundă să te caute,

O, perlă!
 Căci nu regii
 Te-au scos la iveală
 Așezându-te înaintea oamenilor,
 Ci cei goi,
 Purtând săracilor,
 Al păcătoșilor
 Și al galileenilor⁴⁸.

7.
 Ei nu ar fi putut acestea
 Cu trupurile îmbrăcate,
 Fără să se apropie de tine.
 Au venit să te ia, aproape goi,
 Asemenea celor nou-născuți,
 Servindu-se de trupurile lor
 Pentru a coborî până aproape de tine⁴⁹.
 Tu pe aceștia i-ai primit,
 Cerându-le să-ți fie alături,
 Căci atât de mult te prețuia!

8.
 Cu limba lor
 Te vor vesti
 Mai înainte să îndrepte

⁴⁸ Sfântul Efrem subliniază încă o condiție esențială în dobândirea credinței, pe care o numește metaforic *goliciume*. Este ușor de sesizat că Sfântul Părinte invocă aici virtutea *smereniei*, pe care o aseamănă analogic cu goliciumea trupească a celor care se avântă în adâncuri pentru a ridica de acolo perla. „Cel smerit, spune părintele Dumitru Stăniloae, nu vede patimile altuia sau grijile mărunte ale lui, pentru că se socotește pe sine mai mic decât toți, ca nimic prin sine. Dar, în același timp, cel smerit vede măreția copleșitoare a lui Dumnezeu, ca nimeni altul, și de aceea nu mai dă importanță măruntelor bășici de săpun ale grijilor omenești, nu se mai alarmează de ele”. Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, în *Filocalia*, vol. XI, Editura Episcopiei Romanului și Hușilor, 1990, p. 138, n. 157c.

⁴⁹ În această strofă, Sfântul Efrem face trimitere la ritualul Tainei Sfântului Botez. Așa se face că, asemenea pescarului care intră gol în apele mării pentru a scoate la lumină perla, cel care vine la Sfântul Botez este cufundat în apă fără haine. Acolo el dobândește bogăție de daruri, întărindu-le cu puterea Preasfântului Duh, în Taina Mirungerii.

Cutele îmbrăcămintei lor.
 Săracii au început să arate
 Noua lor bogăție
 În mijlocul vânzătorilor.
 Și în palmele oamenilor
 Te-au așezat,
 Ca pe o doctorie a vieții⁵⁰.

9.
 Urmașii apostolilor
 Te-au văzut reînviată
 Pe marginea mării;
 Și pe marginea lacului
 Au văzut, înviat,
 Pe Fiul Ziditorului tău.
 Și tu, în Domnul tău,
 Marea și lacul
 Se împodobeste⁵¹.

10.
 Scufundătorul te ridică
 De pe fundul mării
 Și, mai apoi, își reîmbracă veșmântul.
 De asemenea, din apele lacului,
 Simon Petru
 Din curgeri a ieșit
 Și și-a îmbrăcat veșmintele⁵².

⁵⁰ Aici Sfântul Efrem face aluzie la cei care vestesc Evanghelia lui Hristos între neamuri, purtând-o cu credință ca pe o perlă de mare preț. Amintind în finalul strofei despre „doctoria vieții”, Sfântul Părinte are în minte Sfânta și dumnezeiasca Euharistie, ce va fi așezată de Apostoli „în palmele” celor credincioși. *Cf.* F. Graffin, *op. cit.*, p. 148, n. 2.

⁵¹ Pescarii sunt tipuri ale Sfinților Apostoli, aducând pe uscat perla înviată, ceea ce fusese mai înainte moartă pe fundul mării. În același chip, adevărații Apostoli se află pe malul Lacului Tiberiadei (*cf.* In 21), văzându-L înviat pe „Fiul Ziditorului perlei”. *Ibidem*, p. 148, n. 3.

⁵² „Și a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci Simon-Petru, auzind că este Domnul, și-a încins haina, căci era dezbrăcat, și s-a aruncat în apă” (In 21, 7).

Și, asemenea unui veșmânt,
Aleșii tăi, dintr-o parte și din alta,
Din dragostea ta s-au îmbrăcat⁵³.

11

Concluzie

După ce am tâlcuit
Tainele tale, o, perlă,
Aș dori să-mi reculeg sufletul.
Și, gândindu-mă la tine,
Mă îmbrac cu a ta asemănare,
Pentru că, aproape de tine,
Toate se regăsesc.
Și în toată vremea
Nu faci decât
Să fiu unul cu tine!

12.

Vin să culeg
Perla, pentru a împleti
O coroană Fiului.
În locul întinăciunii
De pe mâinile mele,
Primește jertfa mea,
Nu ca și cum aceasta ți-ar lipsi,
Căci eu am nevoie
Să ți-o dăruiesc.
Caută la rănilor mele!

13.

Căci perlele,
Cuvântătoare,
Stau împletite cu toate în această coroană.
Făurită din aur,
Ea este rânduită de dragoste.

⁵³ Cf. In 21, 15-17.

Podoaba sa
Este credința.
Și, în ridicarea mâinilor,
Lauda face vădită
Apropierea noastră de Cel Preaînalt!